

Reykjavík, 14. júní 2022

Nefndasvið Alþingis
b.t. efnahags- og viðskiptanefndar
Austurstræti 8–10
101 Reykjavík
nefnasvid@althingi.is

Bls. | 1

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á tollalögum, nr. 88/2005 (niðurfelling tolla á vörur sem eru upprunnar í Úkraínu)

Hinn 9. júní síðastliðinn lagði fjármála- og efnahagsráðherra fram á Alþingi frumvarp til laga um breytingu á tollalögum, nr. 88/2005 (þskj. 9 í 9. máli). Með frumvarpinu er lagt til að tímabundið, til og með 31. maí 2023, skuli tollar felldir niður við innflutning vara sem eru að öllu leyti upprunnar í Úkraínu.

Frumvarpið hefur verið tekið til skoðunar á vettvangi SVP – Samtaka verslunar og þjónustu. Framtakið er virðingarvert og ber efni frumvarpsins vitni um manneskjulegt viðhorf. Að því sögðu hafa samtökin áhyggjur af því að árangur samþykktar frumvarpsins verði takmarkaður og fyrir því eru einkum tvær ástæður sem rétt er að gera stuttlega grein fyrir.

Með 15. gr. laga nr. 125/2015 voru tollar á vörur í 25.–97. kafla tollskrár felldir niður og frá gildistöku lagagreinarinnar eru því aðeins lagðir tollar á landbúnaðarvörur við innflutning. Frumvarpið getur því aðeins haft áhrif á tolla sem lagðir eru á vörur sem falla undir kafla 1–24 í tollskrá í viðauka I í tollalögum, nr. 88/2005. Eins og fram kemur í 6. kafla greinargerðar frumvarpsins nam innflutningur landbúnaðarvara frá Úkraínu engu árið 2021. Telja verður litlar líkur á að breytingar verði þar á.

Í 2. efnismálslið 1. gr. frumvarpsins er kveðið á um að ákvörðun uppruna vöru við innflutning fari eftir ákvæðum fríverslunarsamnings EFTA og Úkraínu frá 2012. Þau ákvæði er að finna í bókun við samninginn og eru að nokkuð hefðbundnu sniði. Í III. kafla bókunarinnar er að finna ákvæði sem snúa að landfræðilegri afmörkun og í 14. gr. er efnislega kveðið á um þá meginreglu að undir fríverslunarsamninginn falli aðeins vörur í beinum flutningi milli Úkraínu og Íslands. Svo vill til að umfang vöruinnflutnings til Íslands er að jafnaði það takmarkað að beinn innflutningur kemur sjaldnast til álita og algengast að vörur séu fluttar inn t.d. frá Hollandi, Bretlandi, Frakklandi og Eystrasaltsríkjunum, utan umflutnings. Afar hætt er því við að ákvæði 14. gr. bókunarinnar muni í raun útiloka þau tollfríðindi sem frumvarpinu er ætlað að veita.

Í 2. kafla greinargerðar frumvarpsins er þess getið að meginmarkmið þess sé að Ísland sýni stuðning sinn við Úkraínu í verki og greitt sé fyrir viðskiptum á þeim erfiðu tímum sem ríkið gengur í gegnum. **Standi raunverulegur vilji að baki markmiðinu þarf hið minnsta að fylgja honum eftir með því að kveða í frumvarpinu með skýrum hætti á um að ákvæðum 14. gr. bókunar við fríverslunarsamnings EFTA og Úkraínu um beinan flutning verði tímabundið vikið til hliðar á gildistíma 1. gr. frumvarpsins.** Öðrum kosti verður að ætla að samþykkt frumvarpsins verði nær aðeins táknræn aðgerð.

Virðingarfyllst,

f.h. SVP – Samtaka verslunar og þjónustu

Benedikt S. Benediktsson
lögfræðingur